

ÚR TINGINUM

Árni Gregersen

Fløkja í býtinum av makreli í ES-sjógvi

Fiskimálaráðið undirkerandi ætlarnirnar hjá Vørn um at kasta lut um rættindini og fer atbroyta kunngerðina

Rok hevur aftur tikið seg upp um býtið av makrelkvotum.

Talan er um rættindini hjá skipum undir føroyskum flaggi, sum skulu sleppa at fiska makrel í ES-sjógvi.

Ein kunngerð er gjørd um hvør kann søkja um at sleppa at fiska henda makrelin, men hon er so breið, at eini 40 skip hava søkt um at sleppa framat tí parti av kvotuni, sum ikki í forhend er latin uppsjóvarflotanum.

Vørn hevur boðað frá, at eitt lutakast fór at verða millum umsøkjarnar um, hvør skal sleppa fyrst framat at fiska makrelin, men hetta er nú avlýst.

Harraboð

Sjálvt um tað ikki er sagt alment, so vóru tað harraboð frá fiskimálaráðnum á einum fundi seinnapartin mánadagin, sum gjørdur, at lutakastið varð avlýst.

Fiskimálaráðið tók eisini partvís í egnan barm við at siga, at ráðið fer at gera broytingar í kunngerð nummar 141 frá 22. desember.

Hetta er tann kunngerðin, sum fiskiskapurin eftir makreli í 2015 verður skipaður eftir og sum

fiskimálaráðið hevur gjørt og Vørn umsitur.

Jacob Vestergaard, landsstýrismaður við fiskivinnumálum, sigur, at í hansara oyrum skurraði tað, tá ið hann hoyrði, at Vørn ætlaði at hava lutakast um hvør og hvussu skipini skuldu sleppa framat makrelinum í ES-sjógvi.

Broytt kunngerð

At lutakastið er avlýst hevur eisini tær fylgjur, at broytingar mugu gerast í makrelkunngerðini, sum skal skipa makrelfiskiskapin í 2015.

Hetta arbeiðið verður gjørt av fiskimálaráðnum. Ætlanin er, at hetta skal ganga skjótt fyri seg, men ein slik kunngerð skal til hoyringar í fiskivinnuráðnum.

Tí kunnu nakrir dagar ganga áðrenn kunngerðin aftur er klár og skil fæst á, hvør tað er sum sleppur at fiska tonsini av makreli, sum uppsjóvarskipini ikki hava fingið sum eginkvotur frammanundan.

Nótaskipini royna í hesum døgum eftir svartkjafti

Nótaskipini fara ikki eftir makreli í ES-sjógvi í vetur

Sum kunngerðin er nú, so kunnu 14 skip í senn fiska makrel í ES-sjógvi – við øðrum orðum 14 onnur skipa enn uppsjóvarskipini, sum ikki fara har at fiska nú

Fiskimálaráðið er farið undir at gera broytingar í makrelkunngerðini, sum skal stýra makrelfiskiskapinum í 2015.

Lutakastið, sum Vørn hevði boðað frá, er avlýst.

Kunngerðin sigur annars, at uppsjóvarskipini fáa ein stóran part av kvotuni í ES uppá gott 40.000 tons, sum eginkvotur. Tað vil siga, at tey seks uppsjóvarskipini

uppá forhend fáa eini 20.000 tons.

Í kunngerðini stendur, at makrelur bert kann fiskast í ES-sjógvi frá 1. januar til 15. februar og seinasta ársfjórðingin í ár.

Uppsjóvarskipini hava boðað frá, at tey ikki ætla sær í ES-sjógvi í vetur, men bíða til seinasta ársfjórðingin. Uppsjóvarskipini fiska í lýtuni svartkjaft.

Onkur onnur skip hava havt ætlanir um at royna nú í vetur, men hjá trolarunum er hetta neyvan beta tíð at fara úr føroyskum sjógvi. Vanliga eru fyrstu mánaðirnir av árinum eisini frægesta upsatíðin undir Føroyum.

Nú er steðgur komin í, tí kunngerðin skal broytast, men Jacob Vestergaard, landsstýrismaður, sigur,

at hetta verður gjørt, so skjótt tilber.

Kunngerðin sigur í grein 17, stk. 2, grundað á avtaluna við ES, at bert 14 skip kunnu royna í senn í ES sjógvi. Tá eru uppsjóvarskipini iroknað.

Men tá ið tey nú hava boðað frá, at tey ikki fara eftir makreli í ES sjógvi í vetur, so hevur Vørn møguleika at lata 14 onnur skip fiska makrel í norskum sjógvi nú.

Kvotan hjá uppsjóvarskipunum er eginkvota, so hon verður ikki ávirkað av tí, sum trolararnir fiska.

Makrelurin:

Gullvirðir hjá føroyskum skipum

Nýggja makreltilfeingið hevur gullvirði fyri føroyska fiskiflotan

Føroysku, stóru makrelkvoturnar hava seinastu árin havt ómetaliga stóran týðning fyri føroysku fiskivinnuna.

Stríðið var drúgvat at tryggja føroyingum størri part av samlaðu makrel-

kvotuni. Føroyar stríddust í langa tíð við Noreg og ES um at fáa partin hækkaðan, men til endans eydnaðist tað, og nú er so friður á økinum.

Tó tað skuldi dirvi til at tryggja okkum hægri lut í

kvotuni. Føroyar noyddust fyrri at vinna sínum sjónarmiðum frama at áseta egna kvotu í fleiri ár fyrri at fáa hini londini at skilja, at føroyingar áttu størri part av TAC-num – mest loyvd samlaðu makrelveiðuni.

Politiskt gekk landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Jacob Vestergaard, á odda í stríðnum, men alla tíðina var hetta gjørt við fullum uppbakningi frá einari samdari uttanlandsnevnd í Løgtinginum og eisini einum samdum landsstýri.

Nú eru kvoturnar tryggjaðar fleiri ár fram – ella føroyski apurturin av samlaðu kvotuni.

Nú er stríð flutt heim á egnan vøll, har øll fiskivinnan í veruleikanum kappast um at fáa lut í tí ríkidømi, sum makrelfiskiskapurin gevur.

Ein apurtur av hesum stríð sæst aftur, nú lutakastið um rættindini at sleppa at fiska makrel í ES-sjógvi er avlýst.

Tað er torført at siggja hvørji motiv liggja handan avgerðirnar, men eitt luta-

kast hevði tó gjørt, at tað ikki longur eru myndugleikarnir, sum geva fiskiloyvini. Tá hevði tað verið tilvildin sum ráddi.

Fiskimálaráðið kravdi, at lutakastið var avlýst, men afturfyrri hava tey so sagt, at so er neyðugt at gera broytingar í makrelkunngerðini, sum skipar makrelfiskiskapin í 2015.